

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc
Uccsa 2. Telefon 13-33. - Kiadóhivatal:
Bölcsénykönyvtár és jegyiroda: Aradi
Uccsa 8. Telefon 306. - Nyomda: Löw
Lipót uccsa 19. Telefon 16-34. « « « « «

VASÁRNAP, 1927 FEBRUÁR 20

III. ÉVFOLYAM, 41. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Uri uccsa 6. Telefon 151. szám. « « « « «
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Református templom-
bazar. Telefon 283. szám. « « « « «

Előfizetési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vásár- és ünnepnap 24 fillér.

Két hódolat.

Legyünk igazságosak egy ügyben, amelyben, úgy látszik, egyik fél sem tud és nem is nagyon akar igazságos lenni? Vasárnap a mai tudományos és irodalmi élet konzervatív és reakciós korifeusai zárandoklatot akarnak rendezni — Berzeviczy Alberthez, a Magyar Tudományos Akadémia márványarcu elnökéhez. Ünnepelni akarják Berzeviczy Albertet, aki mindenképpen érdemes arra, hogy a konzervatív korifeusok ünnepeljék, bár talán azt mégsem érdemli, hogy a reakció is ünnepelje.

De vajjon miért mindez? Se jubileuma nincsen Berzeviczy Albertnek, mint ahogy van mostanában Rákosi Jenőnek, se éppen most nem jelent meg valami nagyszabású alkotása, amely aktuálisná tenné ezt a tudományos és irodalmi bucsujárást. Ellenben az történt, amit különben eleget megírtak, hogy Berzeviczy Albert a Kisfaludy Társaság ünnepi ülésén cinikusnak nevezte Ady Endre költészetét és az alkohol szagát állapította meg rajta. Nemkülömben azt is kifejezte, hogy Ady Endrét a rossz társaság letéritette a nemzeti ösvényről, az a rossz társaság, amely a magyarság vesztét okozta. Erre Ady Endre egyik legregibb, őszinte hive és pártfogója kereken és keményen visszautasította Berzeviczy Albert vádjait és az élő akadémiai elnökkel szemben — bár erre szerintem semmi szükség — megvédte a halhatatlan költőt.

Hinc illae lacrymae! Ezért a nagy zárandokut Berzeviczy Alberthez, ezért akarnak vasárnap fölvonulni tüntető menetben a mai konzervatív és reakciós wartburgi dalnokok, hogy meghajoljanak a Tekintély élő szobra előtt és ezzel tiltakozzanak a Lángész hatalma és dicsősége ellen. Mert valljuk be egészen nyíltan és őszintén, ezeknek az uraknak nem az a fájd, hogy Fenyő Miksa alaposan odamondogatott a Kisfaludy Társaság megnyitójának, ezeknek az uraknak egyszerűen és természetesen az a fájd, hogy van egy igazán igazi lángész, aki már nem is él és aki fontos és győzelmes lelke határtalan és mérhetetlen erejével mégis él és uralkodik a szíveken, de különösen a fiatal szíveken, az egész magyar ifjúságon és neve ma már világgá ver és éneke ma már hódító hatalom a földön, amely ellen hiába alapítanak akadémiákat, hiába építenek kínai falakat, hiába hirdetik a tekintély tiszteletét és hiába találnak ki hervadt és kongó frázisokat a megszégyenítésére és elnémitására. Mert ez a költő ma már *tul van minden perzekucion*, mert ennek a költőnek már nem árt a gyűlölet és megvetés, képzeljétek el, még a csodálat és imádat tulzása és divatja sem tud megártani neki!

Mi teljes készséggel elismerjük, hogy Berzeviczy Albert méltó elnöke a Magyar Tudományos Akadémiának, amelyet a legnagyobb magyar alapított. De Berzeviczy Albert, bár könyvet írt a cinquecento művészetéről, Beatrix királynéről és az abszolutizmus történetéről, még mindig nem mondható a legnagyobb magyarnak, ellenben Ady Endre még a nem egészen forradalmi szellemű Rákosi Jenő és Hegedüs Loránt legújabb véleménye alapján is, nyugodt lélekkel mondható a legnagyobb magyar költőnek a maga korában, ámbar vannak elég szép számmal olyan tisztelői is és nem csupán Magyarországon, akik az egész világirodalom legnagyobb lírikusai között is az első három közé sorozzák Ady Endrét.

Erről persze lehet és hála Istennek, fognak is még sokat és sokáig vitatkozni, hiszen Ady élete és műve körül még mindig eleven és magasan lobog a lángoló érdeklődés

és izzó lelkesedés máglyája, mi, szegény, csonka, magányos és szomorú magyarok mindenestre csak büszkéek és boldogok lehetünk, hogy a világ nagy alkotója ezt a kincses csodát egyenesen a mi tájunkra tette, a magyar tájra, a magyar ugarra, amelyet Ady Endre még legkeserűbb és legvádolóbb versében is csak dicsőbbé és nagyszerűbbé varázsolt.

Még inkább kellene, hogy örvendezzen ennek a *Kincsnek* az, aki sáfára kulturánk legfőbb javainak, még inkább kellene, hogy megbecsülje és hirdesse ezt a *Kincset* az, aki tehetné, ha akarná egy világ színe előtt. Éppen ezért fájd nekünk és éppen ezért találjuk legalább is szerencsétlen és elhibázott ötletnek azt a zárandokmenetet, amelyet Berzeviczy

elé terveznek — Ady Endre ellen azok, akik egész fájd és vérző életében részvétlenül és ellenségesen nézték és tudomásul vették, hogy a legnagyobb magyar zseni, *egy elátkozott igaz isten remeke*, mint pusztul és kárhozik el értetlenül, kitagadva, üldözötten, szomoruan mindhalálig.

A magyar lélek ősi, igaz, mély és valódi nagy tragédiájának átérezői és megértői szívük mélyén ellentünetést rendeznek a *Költő és a Jós* örökkévaló nagysága előtt és legalább áldó gondolatban virágok és babérok özönével árasztják el az egyszerű fejfát, amely a magyar *Pantheon kellős közepén* Jókai és Blaháné sirja mellett mered a magyar égre és várja a magyar föltámadást!

Tersánszky Józsi Jenő az ügyészség „behívójára” megszökött Magyarországról.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Érdekes eseményt jelentettek be szombaton este a nagytehetségű »Nyugatos« íróról: Tersánszky J. Jenőről. A szerencsétlen sorsu írónak ugyanis barátai szerzői estet rendeztek a Zeneakadémián, hogy végre egy nagyobb összeget kapjon kezéhez. Az estélyen nagyszámu közönség jelent meg és lelkesen ünnepelték az író oeuvrejét interpretáló művészeket. A közönség ezután Tersánszkyt kívánta hallani. A megújuló tapsokra azonban az író felesége jelent meg a dobogón és bejelen-

tette, hogy férje eltűnt.

Elmondotta, hogy délután férje idézést kapott az ügyészségről, amelyben behívják két-hónapi fogházbüntetésének kitöltésére, amit a *Céda és a szűz* című novellája miatt kapott szemérem elleni vétségért. Este, az előadás előtt azután levelet hagyott hátra feleségének, amelyben bejelenti, hogy a behívó miatt »egy időre jobb hazába költözik« és ha majd jobban megy sora, értesíteni fogja feleségét. A bejelentés nagy feltűnést keltett.

Brandes meghalt.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)
Koppenhágából jelentik: Brandes György, a

világhíres kritikus ma este 9 óra 15 perckor meghalt.

A gyilkos asszony koszorút küldött Grosavescu koporsójára.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Bécsből jelentik: A közönség óriási részvétele mellett kísérték ma ki Grosavescu Traján koporsóját a Keleti pályaudvarra. A rávátal mellett a bécsi állami opera igazgatója és a bécsi román követ mondtak gyászbeszédet. A kápolnától az opera elé vonult a gyászmenet, ahol az egész személyzet fogadta Grosavescu koporsóját. Innen a menet a Schwar-

zenberg-téren vonult a pályaudvarra, ahol a budapesti éjszakai személyvonathoz csatolták a holttestet vivő kocsit, amely Aradon és Temesváron keresztül hétfőn érkezik Lugosra.

A koporsót borító rengeteg koszorú között általános feltűnést keltett Grosavescu feleségének koszorúja, amelynek a szalagján a következő felirat állott: *Kétségbeesett, szerencsétlen Nellydtől.*

Budapest hó alatt.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)
Budapesten ma este 9 órakor havazni kezdett. A havazás az éjszakai órákban nagyobb

erővel indult meg, úgy, hogy éjjelkor már igen vastag hólepel borította el Budapest uccáit.

Sanghái általános sztrájkban várja a kanóni csapatok bevonulását.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Londonból jelentik: Sanghái jelentés szerint a szakszervezetek szövetsége szombatra virradóra proklamálta az általános sztrájkot. Ma reggelre már 57 ezer munkás hagyta abba a munkát és úgy a közuti, mint a helyi forgalom Sanghaiban és Sanghailal szünetel. Sztrájkba léptek a posta, telefon, távirdai alkalmazottak is.

A francia negyedek katasztrófális vízhiány fenyegeti, mert a vízművek munkásai is sztrájkolnak. A kínai negyedben kihirdették az ostromállapotot és a szakszervezeti szövetség kiáltványban jelentette be, hogy nyíltan

a kantoniak mellé állanak és a sztrájkparancsot addig nem vonják vissza, amíg Szun-Csuan-Fang főkormányzónak egyetlen katonája is a városban tartózkodik. A kiáltvány követeli még a Sanghaiban tartózkodó angol csapatok eltávolítását.

A sanghái általános sztrájk folytán a helyzet rendkívül kritikusra fordult. A sztrájkolók száma délben már meghaladta a 60 ezret. A legújabb jelentések szerint Szun-Csuan-Fang főkormányzó csapatai az egész vonalon rendetlen visszavonulásban vannak. A Sanghaiban állomásozó angol csapatokat készenlétbe helyezték.